

KOBIETA W DOMU I SALONIE

GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM.

Nr. 192.

Dodatek tygodniowy do Nr. 8984 z dnia 18 września 1929.

Pod redakcją JANINY PELEŃSKIEJ.

ogadanka.

Jak kształtować duszę dziecięcą?

Lwów, we wrześniu.

Dziecko to pąkowe istnienie, to świat dla siebie, trudny do przeniknięcia — a zagadnienie jego rozwoju w piękny kwiat i zdrowy owoc jest problemem, który w rozmaity sposób starają się rozwiązać pedagodzy zawodowi i wszyscy ci, w których rękach spoczywa opieka nad tym delikatnym tworem. Znany autor powiastek dla dzieci Feliks Rienkasteń w jednym z pism niemieckich ujmuje te kwestje w sposób bezsprzecznie interesujący a poglądy jego mogą pobudzić rodziców i wychowawców do pożytecznych refleksyj i wniosków.

Autor zaczyna swą dysertację od zapytania: Czy w wychowaniu dziecka można się uciekać do uświęconego dawnej tradycją środka t. j. różeczki czyli kary cielesnej w jakiejkolwiek formie. Pytanie to, powiada autor, odnosi się raczej do rodziców niż do dzieci. Od tego jakim są rodzice, ile posiadają zdrowego rozsądku, temperamentu i serca, zależy, czy mogą się obejść w wychowaniu dzieci bez bicia czy też nie.

Niestety — mówi w dalszym ciągu Feliks Rienkasteń — bardzo często rodzice nie wiedzą co to jest dziecko. Wiele z nich uważa dziecko za najśłodszego stworzenie i stosownie do tego obchodzi się z niem jak z cukierkiem, wpadając w zdumienie lub irytację jeśli ta „słodycz“ dopieczę im gorzko.

Inni znowu są zdania, że dziecko jest ich własnością, mają zatem prawo tak je wychować jak to dla nich jest najbardziej pożądane lub najwygodniejsze. Wielu doprowadza tę wygodę do specjalnych wymagań wobec dziecka. Dziecko, według nich, ma obowiązek zachowywać się cicho, spokojnie, jednym słowem tak, aby nie było z niem kłopotu. Aby ten cel osiągnąć nie wahają się sięgać do uspokajających rekoczników. Zaczyna się to, gdy dziecko jest małe i krzyczy, a potem stopniuje się w miarę potrzeby, gdyż dziecko idzie do szkoły, nabiera samodzielności, staje się trudniejsze do kierowania.

U rodziców, którzy w ten sposób pojmują swój stosunek do dziecka istotnie trudno sobie wyobrazić wychowanie bez bicia. Wychodząc bowiem z fałszywego założenia, muszą za pomocą kary cielesnej naprawiać szkody, jakie wyrządzają wychowaniu ich fałszywe poglądy.

Trzeba bowiem, aby rodzice wie-

dzieli, że dziecko nie jest bynajmniej tak słodkie, jak wygląda. W rzeczywistości jest ono stworzeniem dzikim, stojącym pod względem swego duchowego życia na poziomie pierwotnego kanibala. Podlega tylko ślepym instyktom, a obce mu jest ich opanowanie. Jedynym jego pragnieniem jest mieć, posiadać, nie zna prawa własności, zabiera cudze a nie chce dać nie swojego, wogóle jest na wskroś egoistyczne.

I nie może być inaczej, bo ten mały dzikus nie zdobył jeszcze żadnych moralnych doświadczeń, które mu do piero przynosi wychowanie. — Dziecko stoi na poziomie umysłowym ludzkości z przed 5 tysięcy lat, na poziomie człowieka nieuspołecznionego, który z śmiejącą krótkowzrocznością widział tylko swoją własną uderzną korzyść, który ścinał drzewo, aby zdobyć owoc, zabijał drugiego, aby mu wydrzeć jego własność. Dopiero lat tysięcy było potrzeba, aby się człowiek przekonał, że za pomocą wzajemnej umowy i współpracy zdobywa się więcej, niż za pomocą rabunku.

Podobnie i dziecko jego nie wie, musi się dopiero o tem samo przekonać. Dlatego, im matka goręcej się stara, aby spełnić wszystkie jego zachcianki tem mniej dziecko to ocenia, tem mniej jest za to wdzięczne. Bo dziecko swoich pragnień nie kontroluje krytyczną myślą. To też gdy wreszcie pewnego dnia miarka się przybierze i matka odmówi życzeniu małego pieszczocha i wykrzyknie może z oburzeniem: Ty niedobry dzieciaku, matka poświęca się dla ciebie, a ty jesteś tak niewdzięczny i nienasycony... — to dziecko napewno tego nie zrozumie, dozna tylko uczucia zawodu, które wyrazi się w wybuchu łez, krzyku, uporu. — A wtedy matka sięgnie do jednego z dwóch środków zaradczych: albo na przeprosiny da dziecku czekoladkę albo też sięgnie do różgi. Jeden i drugi środek będzie tylko uspokojeniem nerwów matki ale nie środkiem pedagogicznym wobec dziecka.

Czekolada uczyni je jeszcze bardziej bezwzględnie w swoich zachciankach, bo poczuje swoją moc nad matką i będzie jej z dnia na dzień bardziej nadużywał. Bicie natomiast uczyni z małego dzikusia istotą bądźto podstępą bądź trwożliwą, bądź też kłamliwą. Wniosek, jaki wyciągnie z tego doświadczenia będzie mniej wię-

cej taki: najczęściej dorośli robią, czego chce, ale czasami także biją mocno. — I odtąd zacznij czynić doświadczenia na co można sobie pozwolić aż do granicy tego bicia. Tą miarą zacznij dziecko mierzyć swój stosunek do całego świata zewnętrznego. — W naturze mniej arbitralnej natomiast bicie pozostaje w pamięci jako wieczny postrach, który zraza dziecko do całego świata, każe mu zamknąć się w sobie i marzyć o lepszym świecie. Z takiego dziecka nie wyrosnie nigdy człowiek czynny, umiejący nalożyć stosunkować się do życia. — Wreszcie u innych dzieci, mózg wysila się w tym kierunku, aby przez podstęp i kłamstwo zyskać czego się pragnie a uniknąć bicia. — Nadużywanie tego środka sprawia wreszcie, że przesłaje ono działać na duszę i jest tylko zmartwieciem ciała. — Gdy z takiego „ostrego“ wychowania okażą się złe skutki, wów czas skarżą się rodzice: — To już taki trudny charakter, przecież nie szczeniśmy mu upomnień i kar. — Nie wiedzą, że cała mądrość wychowania polega na tem, aby w stosunku do dziecka powiedzieć sobie jasno: — **Oto ta budząca się do życia istota chce być człowiekiem.** Trzeba mu dopomóc,

aby ten proces stawania się, odbył się jak najkorzystniej. Nie wie się z góry, jakie możliwości rozwoju i w jakim kierunku w tej istocie są zawarte. Dla tego nie można sobie z góry stawiać żadnych życzeń, pragnień ni celów. Na leży tylko patrzeć i rozumem okiem śledzić wszystkie odbywające się w duszy dziecka procesy a w chwili odpowiedniej kierować je na właściwe tory.

W jaki sposób jednak można nadać temu stawianiu się dziecka i pochodowi w człowieczeństwo właściwy kierunek. Przedewszystkiem należy uświadomić dziecku tę prawdę, że nie jest on osobną jednostką, ale że obok niego istnieje otoczenie, którego jest tylko częścią. Nauczyć zatem dziecko potrzeba by stosowania się do społeczeństwa, znalezienia dla siebie w niem odpowiedniego miejsca a równocześnie współżycia z drugimi, jest najważniejszym zadaniem wychowania. Ten wzgląd na otoczenie musi hamować egoistyczne zachcianki i pragnienia, a najważniejszą drogą do tego jest umożliwienie dziecku nabycia doświadczenia, że każda szkoda wyrządzona przez nie społeczeństwu, znajduje odpowiednik w szkodzie dla niego samego.

J. P.

2 dziedziny mody

Modne kapelusze.

Lwów, 17 września.

Kapelusze jesienne odznaczają się niezwykle śmiałym odstępstwem od dotychczas obowiązujących norm, tak, że można je nazwać prawdziwie re-

mością jest osiągnięcie jak najbardziej oryginalnej niebywałej formy przez odwrócenie wszystkiego co było do-

Kapelusz w formie kasku z jasnogranatowego filcu. Modna krawatka z tchórze.

Fantazyjny duży kapelusz aksamitny, spuszczonej w tyle głowy. Jasny lis okrywa szyję.

wolucyjnymi. Wypowiedziały poprostu wojnę symetrii i logice, a całą ich dąż-

tychczas. Objawia się to w fantastycz-

ności ronda, które nadto, wbrew dotychczasowym formom, rozwija swą ekspansywność mięty jako obramienie twarzy, ale w tyle, na karku. Przedłużona z tyłu linia jest może konieczną dla lansowanej obecnie mody długich włosów, które nisko opuszczają się kapelusz okrywa dyskretnie.

Toaleta z velours w kolorze zielonym. Odpowiedni kapelusz z dużym rondem

Szykowny kostjum jesienny z włóczkowego trykotażu. Jasny kapelusz kloszowy zastosowany w kolorze do tła bluzki.

Z przodu natomiast, kapelusz najczęściej asymetryczny, lewy bok zazwyczaj jest podniesiony, aby uwidocznić zaokrąglone włosy, prawy bok natomiast jest większy i opuszcza się nisko, niemal na ramię.

Ta asymetryczność modnych kapeluszy rozciąga się nawet na skromne kapelusiki do kostiumu trolteur lub ubrania sportowego. Nawet klosz, który zawsze jest w modzie, opuszcza się w tyle nisko, okrywając kark.

Bardzo modne są kapelusze małe w formie toczków lub bolerek. Materiałem na toczki i bolera jest miękki filc, welour, albo śniący wytwórny aksamit. Kapelusze zdobi się inkrustacjami, haftem ażurowym, jedwabiami itp. Przy większych rondach nasuwa

się sposobność strojnieszego przybrania kapelusza w rüszi, węzły, rozety, galone deseniowe, wstążki jednobarwne lub deseniowe. Na strojnych kapeluszach widzimy ornamenty z płaskich piór jakoteż bogate ozdoby z długich egret lub też wiązanek sztucznego kwiecica.

Ogromnie modne są wszelkiego rodzaju kaski: w formie hełmów anty-

nych kolorach, wysuwających się jedne z pod drugich.

Bogatą kolekcję modnych kapeluszy, z uwzględnieniem wszystkich nowych kierunków mody, oglądałam w znanym zaszczytnie **Magazynie modniarskim S. Tomaszewskiej przy ul. Akademickiej**. Są tam prawdziwe cacka dobrego smaku i wytworności, w

Strojny toczek, przybrany ornamentem i tufą z płaskich piór.

cznych, w stylu renesansowym albo też orientalnym. Nadal także cieszą się powodzeniem kaski a la Mefisto, a la Dante lub też kapelusze w stylu Rembrandta.

Ponieważ fantazja mody każe odświeżać wysoko czoło, przeto dla przyłumienia tej śmiałej inowacji używa się do tych kapeluszków fantazyjnych woalów, zarzuconych na kapelusz i ocieniających tylko trochę czoło.

Interesująco przedstawiają się także nowe kapelusze pod względem kolorystycznym. Modne są przedewszystkiem kolory niebieskie we wszystkich odcieniach, jak szaro-niebieski, marynarski, pawi, electric, zielonkawy, różowo-bronзовый, beige i beige-rose, a nie mniej także czarne. Najchętniej jednak stosuje się kombinacje dwóch kolorów, bądź to stonowanych, bądź też kontrastowych, przyczem ciekawą nowością są kapelusze o rondach podwójnych lub nawet potrójnych w róż

takim wyborze, że mogą zadowolić życzenia każdej klientki i pozwolić na odpowiedni do indywidualności dobór

P. Tomaszewska przygotowała już na sezon jesienny prześliczne fantazyjne toki velourowe i aksamitne bądź to obciskające twarz, bądź też większe, fantazyjne, zdobne wytworzone egretami, haftem itp. Nie mniej bogaty jest wybór w kapeluszach filcowych, wykonanych podług najświeższych modeli paryskich. Widzimy tu kapelusze jedno i dwubarwne, z podwójnymi i potrójnymi rondkami, fasony, opuszczające się nisko na tył głowy, podniesione wysoko nad czołem i przybrane woalem, jednym słowem wszystkie finezje mody obecnej w najlepszym smaku i najwytworniejszym, prawdziwie artystycznym wykonaniu

Nadto trzeba nadmienić, że Magazyn Tomaszewskiej zaleca się umiarkowanymi cenami.

Nina.

Z higieny i pielęgnowania urody.

„Naturyzm“ jako nowa metoda lecznicza.

Lwów, 17 września.

W świecie medycznym francuskim zyskuje sobie w ostatnim czasie szerokie powodzenie nowa metoda lecznicza objęta nazwą „naturyzmu“. Nazwa ta mówi sama za siebie. Nowa metoda polega na szukaniu źródła zdrowia w naturalnych siłach przyrody i w siłach własnego organizmu. Poniżej podajemy główne zasady tej nowej, a bez wątpienia zasługującej na poznanie teorii:

Zamiast szukać, jak to czyniła dotychczas medycyna chemiczna, środków zadczych na bole i cierpienia ludzkie w świecie zewnętrznym, pod postacią sensacyjnego leku, który sam działa wszystko bez współpracy organizmu, nie mającego przytem nic do

roboty, medycyna naturystyczna szuka w nas samych zarówno przyczyny choroby, jak też środków prostych, naturalnych, które nas leczą. Teza postawiona przez medycynę naturystyczną brzmi: Przyczyną chorób naszych jest życie nienormalne, a zatem powrót do życia racjonalnego może nam zapewnić trwałe ozdrowienie.

Naturyzm orzeka, że wszystkie choroby, jakikolwiek jest ich rodzaj i siedlisko, powstają z codziennego powtarzania się czterech zasadniczych błędów, czy też grzechów, wobec naturalnych prawideł istnienia.

Przedewszystkiem jemy za wiele i pokarmy źle dobrane, następnie posiadamy za mało ruchu, dalej nie pielęgnujemy należycie skóry, a wresz-

cie nasz sposób myślenia jest niewłaściwy.

Jeśli obecnie choroby wszystkiego rodzaju ciągle się mnożą i powodują przedwczesną starość i śmierć, jeżeli nasz organizm się degeneruje, jeżeli zmniejsza się nasza odporność na zmczenie i na działanie mikrobow, jeżeli harmonja nerwowa i moralna naszej istoty jest zakłócona, — to winę tego ponoszą wymienione wyżej błędy w sposobie życia.

Tym czlerem „grzechom głównym“ medycyna naturystyczna przeciwstawia czworakie środki zaradcze, proste i naturalne, dostępne dla wszystkich: kurację za pomocą odpowiedniego odżywiania, ruchu, regenerację skóry i odpowiedni sposób myślenia.

Odżywianie powinno być umiarkowane, bez przejadowania i przeciążania organów trawienia. Powinno posiadać dostateczną ilość tłuszczów, natomiast mało mięsa, z wielką obfitością produktów żywych: zboża, jarzyn, owoców, tj. wszystkich artykułów bogatych w witaminy. Stanowi to podstawę zasadniczą utrzymania zdrowia, a w danym razie, jego poprawy.

Wszelkie szkody wyrządzone siłą naszego organizmu przez brak dostatecznego ruchu, jak osłabienie muskułów, brak sprawności i giętkości należy naprawić przez zastosowanie naturalnej gimnastyki i racjonalnego sportu.

Dzięki odpowiedniemu zastosowaniu wody, dzięki kąpielom powietrznym i słonecznym, które pozwalają na bezpośrednie oddziaływanie tych czynników na skórę, wywołamy w niej reakcję, wzmocnimy słabnące siły i niejako naładujemy na nowo nasze akumulatory nerwowe żywymi energiami atmosferycznymi.

Nakoniec myśl nasza przez swoją akcję logiczną, skoordynowaną i inteligentną, powinna dopełnić dzieła trzech kuracji wymienionych poprzednio. Odpowiedni sposób myślenia, oddziaływując na naszą fizyczność, może przyczynić się znacznie do naprawienia szkód, wywołanych nieodpowiedniem życiem. Jest to, odgrywająca bardzo ważną rolę w medycynie naturystycznej, kuracja mentalna.

Alfa.

Wśród pism i książek.

Lwów, 17. września.

Trzę się nu 18. dwutygodnika „Świat Kobiety“: Stefan Przerębski: Wszędzie jak u siebie... Amelia Łączyńska: Kongres Ligi Międzynarodowej Nowego Wychowania w Helsingör. — Helena Filochowska: Uśmiech Polski. — Kazimiera Alberti: Dwa portrety. Marzenie o krymice. Malarka pogody i uśmiechu (wywiad z Janiną Bobińską-Paszkowską). — Ewa Szolburg: Nika szuka przyjaciół. Pierwszy krok. — Inż. Eugenjusz Zaczynski: Zdrojowiska i uzdrojowiska polskie (I). — Wanda Tomaszewska: Bogusław Herse. — Przegląd książek, powieści, artykuły o modzie kobiecej i męskiej wraz z modelami, roboty ręczne i gospodarstwo domowe. „Świat Kobiety“ przez umiejętny dobór artykułów i przez wnikliwą pamięć o potrzebach swych czytelniczek stał się niezbędnym pismem w domu każdej kulturalnej kobiety.

Zurnale, Wzory, Manekiny, Kroje

R. LANDAU

Lwów, Czarnieckiego 3.